

Stanowisko
Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych
z dnia 22 lutego 2022 r.

w sprawie: **urealnienia stawek za usługi wodno-kanalizacyjne**

Stawki opłat za dostawę wody, odbiór i oczyszczanie ścieków są ustalane na podstawie obowiązujących przepisów prawa, **w tym ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz wydanym na jej mocy rozporządzeniu tzw. taryfowym**. Przepisy te regulują zasady, zgodnie z którymi, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne muszą mieć zapewnione warunki do świadczenia ciągłości usług, tj. dostaw odpowiedniej jakości wody, odprowadzania i oczyszczania ścieków. Na podstawie ww. aktów prawnych, koszty ujęte we wnioskach taryfowych nie są i nie mogą być kształtowane dowolnie, a wręcz przeciwnie, muszą znajdować podstawę prawną i wynikać z rzetelnej kalkulacji (za przekazanie nieprawdziwych informacji przedsiębiorstwu grozi kara pieniężna).

Nowe okoliczności ekonomiczne, w tym przede wszystkim stale rosnący poziom inflacji, jak również drastyczny wzrost kosztów opłat za energię elektryczną oraz ogrzewania gazowego nie pozwalają na realizację zadań w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w oparciu o ustalone przez Wody Polskie wartości taryf na lata 2021-2024. Wnioski o nowelizację wartości taryf mają zawierać stopę inflacji zawartą w ustawie budżetowej na 2022 r., tj. 3,3 % co aktualnie nie ma nic wspólnego z gospodarczą i finansową rzeczywistością.

Zaplanowane podwyżki we wnioskach taryfowych na lata 2021-2024 mają swoje uzasadnione przyczyny. Przystępując do kalkulacji cen wody i ścieków, przedsiębiorstwa przede wszystkim urealniły aktualny poziom ponoszonych kosztów. Jak podaje Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie (IGWP), sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw wod.-kan., zwłaszcza w ostatnich dwóch latach, znacząco się pogorszyła. Jest to związane przede wszystkim ze wzrostem kosztów funkcjonowania, które dotyczą:

- zmian cen energii,

- zmian cen odbioru i zagospodarowania osadów ściekowych (prognozowany wzrost kosztów w ciągu najbliższych 12 miesięcy wynosi średnio 18,7% (w małych przedsiębiorstwach - 22,1%, dla średnich - 36,8%, dla dużych - 2,9%); wzrost cen związany jest z niewielką liczbą podmiotów realizujących te usługi, brakiem konkurencji i wyspecjalizowanych instalacji);
- zmian kosztów wynagrodzeń, w tym minimalnego, wynagrodzenia (w ciągu 3 lat wzrost wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę o ponad 33% - z 2100 zł brutto w 2018 r. do 2800 zł brutto w 2021 r., a z dniem 1 stycznia 2022 r. 3010 zł brutto,
- zmian stawek podatku od nieruchomości i opłat dzierżawnych.

To wszystko stanowi, że wzrost kosztów sektora wod.-kan. jest wyższy niż prognozowany wzrost inflacji. Przedsiębiorstwa z tego sektora, podobnie jak większość innych podmiotów, odczuły negatywne skutki ekonomiczne związane z pandemią koronawirusa. Jak wynika z badań ankietowych przeprowadzonych przez IGWP, wiele przedsiębiorstw odnotowało spadki wolumenu sprzedaży w okresie od marca do października 2020 r., z powodu ograniczenia działalności m.in.: szeregu przedsiębiorstw, przemysłu, hotelarstwa, turystyki, szkolnictwa, których nie rekompensuje zużycie wody w gospodarstwach domowych.

Dane IGWP pokazują, że rentowność działalności wodociągowej w 2018 r. wynosiła średnio 3,6%, natomiast w 2019 r. wartość ta spadła do poziomu 0,9%. Jeśli chodzi o rentowność działalności kanalizacyjnej to w 2018 r. jej średnia wartość wynosiła 3,5%, a w 2019 r. była ujemna (-0,5%). Dane Izby wskazują też, że w 2021 r. około 58% podmiotów biorących udział w badaniu osiągnęło stratę na działalności wodociągowej, natomiast ok. 56% na działalności kanalizacyjnej.

Jako przedstawiciele regionalnych stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, skupionych w Ogólnopolskim Porozumieniu Organizacji Samorządowych (OPOS) oczekujemy merytorycznej oceny ponownie złożonych wniosków taryfowych, opartych na wolnej gospodarce rynkowej uwzględniającej aktualną stopę inflacji i wzrost innych kosztów. W przeciwnym razie nasze przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne narażone zostaną na duże straty finansowe.

W imieniu Prezydencji Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych

Grzegorz Świetlik

(Przewodniczący Stow. Gmin Regionu Pół-Zach. Mazowsza)